

DOI: <https://doi.org/10.34137/jilses.1227265>

Geliş Tarihi: 30 Aralık 2022

Received: 30 Aralık 2022

Kabul Tarihi: 17 Ocak 2024

Accepted: 17 Ocak 2024

Makale Türü: *Araştırma Makalesi*

Research Type: *Research Article*

Güllühan, N., Ü. ve Bekiroğlu, D. (2024). Sınıf öğretmeni adaylarının Hayat Bilgisi Öğretimi Dersinde Ortaya Koydukları Örnek Olay, Drama ve Empati Temelli Etkinliklerin İncelenmesi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 10(1), 1-18. <https://doi.org/10.34137/jilses.1227265>

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Hayat Bilgisi Öğretimi Dersinde Ortaya Koydukları Örnek Olay, Drama ve Empati Temelli Etkinliklerin İncelenmesi

Nur Ütkür GÜLLÜHAN¹ Derya BEKİROĞLU²

Öz

Bu araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisi öğretimi dersinde tasarladıkları örnek olay, drama ve empati temelli etkinliklerin genel özelliklerinin analiz edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2021-2022 eğitim öğretim döneminde "İstanbul'da bir devlet üniversitesinde Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda 3. Sınıfta öğrenim görmekte olan toplam 40 sınıf öğretmeni adayı" oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Veriler "doküman incelemesi" yoluyla toplanmış ve veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf öğretmeni adayları en çok ilkökul 3. sınıf düzeyinde ve "Sağlıklı Hayat" ünitesine yönelik etkinlikler tasarlamışlardır. Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olay etkinliklerinde "düşünsel" sorulara ağırlık verdikleri, "ahlaki ve empatik" içerikli soruların görece daha az olduğu görülmüştür. Tasarlanan drama etkinliklerinin ise drama aşamalarına uygun şekilde hazırlandığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, değerlendirme aşaması etkinliklerinde "düşünsel ve duyuşsal" etkinliklere daha az yer verildiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar ışığında, sınıf öğretmeni adaylarının lisans eğitimi boyunca örnek olay, empati ve drama etkinliklerinin niteliklerinin artırılmasına ilişkin eğitimlerle desteklenmeleri önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Hayat bilgisi, örnek olay yöntemi, empati, drama, sınıf öğretmeni adayları

Investigation of Case Studies, Drama, and Empathy-Based Activities Presented by Primary Pre-Service Teachers in the Life Studies Teaching Lesson

Abstract

In this research, it was aimed to analyze the general characteristics of case studies, drama and empathy-based activities designed by classroom teacher candidates in the life sciences teaching course. The sample of the research consists of "a total of 40 pre-service teachers studying in the 3rd grade in the Department of Primary Education at a state university in Istanbul" in the 2021-2022 academic year. A case study, one of the qualitative research designs, was used in the research. The data was collected through "document review" and analyzed using the "content analysis" method. According to the results of the research, classroom teacher candidates mostly designed activities at the 3rd grade level of primary school and for the "Healthy Life" unit. It was observed that classroom teacher candidates focused on "intellectual" questions in the case study activities they prepared, and there were relatively fewer questions with "moral and empathetic" content. It was determined that the designed drama activities were prepared in accordance with the drama stages. However, it was determined that "intellectual and affective" activities were given less place in the evaluation phase activities. In light of these results, it is recommended that pre-service teachers be supported with training on increasing the qualities of case studies, empathy and drama activities throughout their undergraduate education.

Keywords: Life studies, case study method, empathy, drama, pre-primary teachers

¹ Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, nur.utkur@istanbul.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-2062-5430>

² Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, bekiroglud@outlook.com, <https://orcid.org/0000-0002-5322-8290>

Giriş

Günümüz teknoloji toplumu, getirdiği yeniliklerin yanında eğitim sistemini de karmaşık ve hızla gelişen yeni dünya koşullarına uyum sağlayabilecek bireyler yetiştirme amacıyla bir yol izlemeye teşvik etmiştir. Bu doğrultuda, eğitim öğretim sürecinin verimliliğini artıracak çeşitli öğretim yöntemlerinin, günümüz teknolojisini toplum yapısının gereksinimlerini ve gelecekte hedeflenen insan kaynağına ulaşmada ne düzeyde karşılık verebileceği, devam eden bir araştırma sürecidir. Bu araştırma süreci, teknoloji toplumunun gelişmesine paralel ivme kazanırken; eğitim öğretim sürecini aktifleştiren, günlük yaşamla bütünleştiren, gerçek dünyayı ve dünyadaki gelişim ve değişimleri sınıfa taşıyan öğretim yöntemleri, temel eğitim düzeyinden itibaren işe koşulmuştur. Bilhassa bir yaşam dersi olarak atfedilen “hayat bilgisi” dersinde, öğrencinin çevresindeki olay ve unsurları anlayabilmesi, onlarla uyumlu olabilmesi için etkili ve aktif öğretim yöntemlerinin kullanılması hayat bilgisi öğretiminde kilit rol oynamaktadır. En yaygın ve genel tanımıyla “doğal ve toplumsal gerçekle kanıtlamaya dayalı bir bağ kurma sürecinin sonunda elde edilen dirik bilgiler” (Sönmez, 2005) olarak tanımlanan bu derste, öğrencinin durağan olmadığı, gerçek yaşam ve toplumla yüzleştirildiği açıkça belirtilmiştir. Bu bağlamda, bu dersin doğasına özgü ve günümüz toplumun ihtiyaç duyduğu çok yönlü, problem çözebilen, geniş perspektifle olaylara yorum getirebilen bireylerin yetiştirilmesinde etkisi olabilecek alternatif öğretim yöntem olan örnek olay, drama ve bir düşünme ve beceri türü olan empati” türünde hazırlanmış etkinlikler hayat bilgisi dersi öğretiminde etkindir. Bunlardan ilki olan “örnek olay”; sınıfa gerçek olayların taşındığı, öğrencilerin sınıfta yaşanmış veya yaşanabilecek durum, olayları inceleyip, analiz ederek öğrendikleri bir yöntemdir. Örnek olay bir problem durumu içerir ve öğretmen öğrencilerden bu problem durumuna ilişkin düşünce ve görüşlerini ifade etmelerini isteyebilir (Alacapınar, 2015). Bu sayede öğrenci gerçek yaşam sorunlarıyla yüz yüze getirilir ve durum üzerinde tartışarak problemleri çözme becerisi kazanır. Bu yöntemde mühim olan, öğretmenin öğrenciyi problem durumu üzerinde düşündürmeye teşvik edici sorular sorabilmesidir. Bu sorular nitelikli olmalıdır ki tartışma sonucunda öğrenci olayı farklı boyutlarıyla değerlendirebilsin ve çözüm önerilerini çoğaltabilsin (Kabapınar, 2014). Nitelikli sorularla hazırlanmış örnek olay etkinliklerinin, dersin kazanım amacına hizmet edebileceği açıktır. Nitekim Herreid (2007) nitelikli bir örnek olay etkinliğinin öğrencilere uygun düzeyde hazırlanmasının dersin kazanımlarına ulaşmada büyük kolaylık sağlayacağını belirtmiştir. Bir örnek olay etkinliği hazırlama ve uygulama aşamasında öğretmenin hassasiyetle üzerinde durması gereken noktalardan biri “*zamandır*”. Öğretmen bir örnek olay etkinliği hazırlarken kazanımları dikkate aldığı gibi öğrencilerin örnek olayı analiz edebilecek makul bir sürede çözümlenebileceği şekilde planlamadır (Golich, 2000). Çünkü en uygun süreden önce çözümlenen bir örnek olayın hedeflere ulaşmada yeterince beyin fırtınası yapılmadığı sonucunu doğuracağı gibi, makul seviyeden daha uzun süren bir örnek olay etkinliğinde öğrenciler derse yönelik motivasyon ve ilgilerini kaybedebilirler. Bir diğer önemli husus “*örnek olay seçimidir*”. Öğretmenin, örnek olay yöntemini önceden kullanabilmesi ve ilgili kaynaklardan kazanımlara uygun olanı seçmesi öğrencilerin örnek olay analiz sürecini başarılı şekilde yönetmelerine imkân tanyacaktır (Kabapınar 2014). Diğer bir önemli husus “*öğrenme sürecidir*”. Burada seçilen nitelikli örnek olayın kazanımlarla ilişkili bir problem durumunun olmasıdır. Bu problemin analizinde *ayrıntılı tartışılabilir sorular* hazırlanmalıdır. “*Ölçme ve değerlendirme*” de diğer bir önemli husustur. Öğretmen burada çoktan seçmeli testler kullanmak yerine akıl yürütme ve açık uçlu değerlendirme soruları hazırlamalıdır.

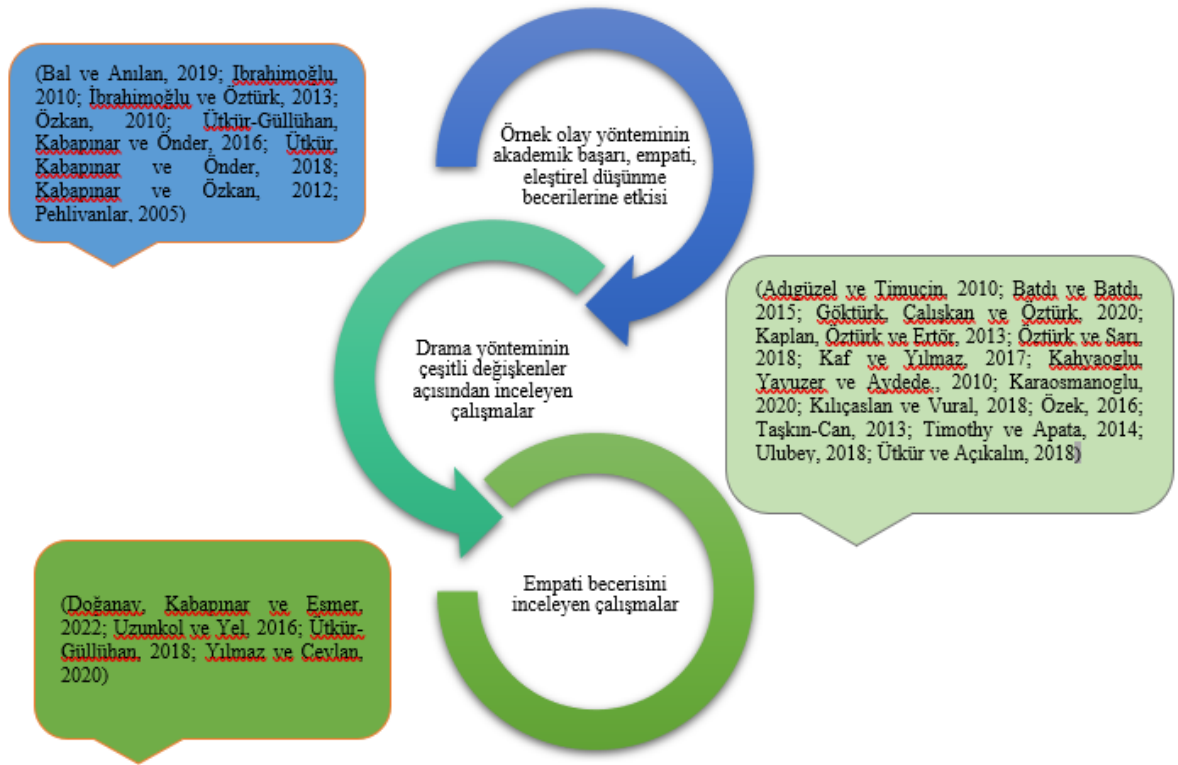
Örnek olay öğrencilerin problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerinin gelişiminde etkilidir. Bu noktada sorulabilecek soruların nitelikleri bu becerilerin gelişmesinde önem teşkil eder. Örnek olayın sınıfta çözümlenmesinde genellikle “*düşünsel, ahlaki ve empatik*” soruların sorulduğu bir analiz süreci kullanılır. Düşünsel çözümlenme, 5N1K sorularından oluşan bir süreçtir. Ahlaki çözümlenme, ahlaki sorulardan oluşan davranışların doğru veya yanlış durumlarını içeren etik soruları içerir. Empatik çözümlenme ise, çocuğun yaptığı davranışların başkalarını nasıl hissettirdiğini anlama amacı taşıyan empati içerikli sorulardan oluşur. Böyle bir süreçleri içeren nitelikli bir örnek olay yönteminin öğrencilerin “duyuşsal ve düşünsel” becerilerini destekleyici bir yöntem olabileceği söylenebilir (Kabapınar ve Özkan, 2012).

Hayat bilgisi dersinin doğasına uygun ve eğlence temalı, yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunan zengin bir öğrenme yöntemi de “dramadır”. Drama, yaşama meydan okumaktır (Heathcote, 1983). Heathcote'a (1983) göre yaratıcı drama, gerçek yaşam deneyimlerinden oluşan, eğitimsel yönü baskın, oyun ve motive edici yönü olan bir eğitim yöntemidir. Ward'a (1960) göre yaratıcı drama, bir eğitimcinin rehberliğinde olay, olaylar ve eylemler hakkında bir düşünce, yeni düşünceler oluşturma sürecidir. Adıgüzel (2006) eğitimde dramının hem eğlenceli hem mutluluk içerikli bir öğretim yöntemi olmasından dolayı sıklıkla tercih edilen bir yöntem olduğunu

ifade etmiştir.

Adıgüzel (2006) tarafından bir drama etkinliği “hazırlık/ısınma aşamaları, canlandırma aşaması ve değerlendirme” aşamalarında oluşur. Yine Üstündağ’a (2009) göre nitelikli bir drama süreci drama eğitimine bağlıdır. Öğretmen, dramayı tekdüzelikten kurtarıp, atölye çalışmalarında yapılan aynı oyunları uygulamaktan kaçınmalıdır. Dramanın getirdiği o yaratıcılık duygu ve gerçek yaşamın dinamiklerini birleştirebilmelidir.

Hayat bilgisi dersinin amaçlarından biri olan çocuğun toplumsallaşması hedef ve becerilerine ilişkin kullanılabilecek etkili materyallerden biri de “empati” becerilerini geliştirici etkinliklerdir. Hayat bilgisi dersinde, çocuk kendisi ve çevresiyle uyumlu, empati ve değer becerileri gelişmiş bir toplum üyesi olarak bir sonraki sınıfa hazırlanır. Bu bağlamda, bireylerin duygu, düşünce ve eylemlerin fark edildiği ve anlaşıldığı bir sosyal beceri türü olan empati (Yüksel, 2004), insanlarla iletişim içerisinde olan bir çocuğun kazanması gereken gerekli becerilerden biridir. Empati becerisi yüksek olan çocukların olumlu bir duygu yapısına ve yüksek özsaygı düzeyine sahip oldukları görülmüştür (Kalliopus, 1992). Hayat bilgisi dersinde çocuk kendisi ve çevresiyle uyumlu, mutlu olmayı ve empatik bir toplum atmosferinde yaşamayı öğrenir. Empatik çocuklar, empatik bir toplumun üyesini oluşturur. Alan yazında hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen bilgisi ve diğer derslerde “örnek olay, drama öğretim yöntemleri ve empati becerilerinin etkililiğini öğrenci ve öğretmen, çeşitli değişkenler açısından inceleyen çalışmalar Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Hayat Bilgisi, Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Örnek Olay, Drama ve Empatiyi Değişkenler Açısından İnceleyen Alan Yazın Çalışmaları

Çalışmaların çoğunluğunun çalışma grubunu öğrenciler olduğu görülmektedir. Bu yöntem ve beceri türlerinin sınıf içinde etkili bir şekilde uygulanmasında rehberlik eden öğretmenlere ve öğretmen adaylarına yönelik çalışmaların artmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca araştırmacıların hayat bilgisi alan yazın taramaları özelinde, alan yazın çalışmalarında hayat bilgisi dersinde sınıf öğretmeni adayları tarafından hazırlanan örnek olay, drama ve empati gibi yöntem ve beceri içeren etkinlikleri inceleyen çalışmanın olmadığı

görülmüştür. Dolayısıyla bu çalışmanın literatüre katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Bu düşüncelerden yola çıkarak, bu çalışmada Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda 3. sınıfta öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının Hayat Bilgisi Öğretimi dersinde ortaya koydukları "örnek olay, drama ve empati temelli" etkinliklerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

Öğretmen adaylarının hazırladıkları;

- 1) Etkinliklerin genel özellikleri nelerdir?
- 2) Örnek olayların genel özellikleri nelerdir?
- 3) Drama etkinliklerinin genel özellikleri nelerdir?
- 4) Empatik metinlerin genel özellikleri nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle tasarlanmıştır. Creswell (2007)'e göre durum çalışması; araştırmacının zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içeren veri toplama araçları (gözlemler, görüşmeler, görsel-işitseller, dokümanlar, raporlar) ile derinlemesine incelediği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır.

Çalışma Grubu

Çalışmada, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında İstanbul'da bir devlet üniversitesinde Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 22 kadın, 18 erkek, toplam 40 sınıf öğretmeni adayından oluşmaktadır. . Araştırmada grubun seçilmesinin nedeni, Hayat Bilgisi Öğretimi dersini alıyor olmalarıdır.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak "doküman incelemesi" kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin incelenmesi olarak da tanımlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011).

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının hazırladıkları ürünlerin ve etkinliklerin özellikleri; önce kullanılan yöntem bazında, ardından, bu yöntemlerin literatürde yer alan özellikleri bazında incelenerek, analizleri sonucu ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler, örnek olay, empati ve drama yöntem ve beceri türüne ait temel literatür kavramlarıyla ilişkilendirilerek kodlanmıştır. Bu kodlamaların ortak yönleri bulunarak tema, alt tema, kategori ve alt kategoriler oluşturulmuştur. Alt kategorileri desteklemek için öğretmen adayı ürünlerinden alıntılara yer verilmiştir. Ancak öğretmen adaylarının gerçek isimleri yerine "A" harfinden başlayarak cinsiyete göre "Ahmet, Burcu, Cansu..." şeklinde kod isimler kullanılmıştır.

Araştırmanın güvenilirliğinin sağlanmasında Sınıf Eğitimi alanında uzman bir öğretim üyesinden yardım alınarak Miles ve Huberman'nın (1994) "kodlayıcı güvenilirlik formülü" olan "Görüş Birliği/(Görüş Ayrılığı+Görüş Birliği) uyum yüzdesi" formülü kullanılmıştır. Araştırmacılar ve uzman tarafından kodlanan etkinliklerin ortalaması araştırma soruları için sırasıyla (0,96+0,98+0,92+0,94) şeklindedir. Kodlayıcı güvenilirlik ortalaması ise, 0,95 çıkmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e göre (2011) uyum yüzdesinin %70 ve üzerinde olması araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir.

BULGULAR

Etkinliklerin Genel Özellikleri

Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları etkinliklerin genel özelliklerine üniteler, sınıf seviyeleri, kazanımlar) Tablo 1 ve 2'de verilmiştir.

Tablo 1. *Etkinliklerin Hazırlandığı Üniteler*

Üniteler	f
“Okulumuzda Hayat”	5
“Güvenli Hayat”	4
“Ülkemizde Hayat”	6
“Evimizde Hayat”	6
“Doğada Hayat”	9
“Sağlıklı Hayat”	10
Toplam	40

Tablo 1’de sunulduğu gibi sınıf öğretmenleri etkinlikleri en fazla “sağlıklı hayat (f=10)” ünitesinde hazırlamışlardır. Onu sırasıyla “doğada hayat (f=9)”, “evimizde ve ülkemizde hayat (f=6)”, “okulumuzda hayat (f=5)” ve son olarak “güvenli hayat ünitesine ait (f=4)” etkinlik izlemiştir.

Tablo 2. *Etkinliklerin Hazırlandığı Kazanımlar*

Kazanım no	Sınıf	Kazanım	f
1.2.2	1.sınıf	“Aile hayatının önemini kavrar.”	3
1.3.7		“Kitle iletişim araçlarını kullanırken beden sağlığını korumaya özen gösterir.”	2
1.4.6		“Teknolojik araç ve gereçleri güvenli bir şekilde kullanır.”	2
1.6.3		“Yakın çevresinde bulunan hayvanları ve bitkileri korumaya özen gösterir.”	2
Toplam			9
2.2.4	2.sınıf	“Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları fark eder.”	4
2.2.8		“Gün içerisinde planladığı işleri uygular.”	3
2.4.4		“Acil durumlarda yardım alabileceği kurumları ve kişileri bilir.”	3
2.5.5		“Dini gün ve bayramların önemini kavrar.”	2
Toplam			12
3.1.1	3.sınıf	“Güçlü yönlerini ve güçlendirilmesi gereken yönlerini fark eder”	5
3.1.4		“Arkadaşlık sürecinde dikkat edilmesi gereken hususları kavrar.”	4
3.4.2		“Trafikte kurallara uymanın gerekliliğine örnekler verir.”	4
3.6.2		“Meyve ve sebzelerin yetişme koşullarını araştırır. “	3
3.6.4		“İnsanların doğal unsurlar üzerindeki etkisine yakın çevresinden örnekler verir.”	3
Toplam			19

Tablo 2’de sınıf öğretmeni adayları en çok 3.sınıf düzeyinde kazanımlarla (f=19) ilişkili etkinlikler tasarladıkları görülmektedir. İkinci sırada 2.sınıf düzeyine ilişkin kazanımlar (f=12), son sırada ise üçüncü sınıf düzeyindeki kazanımlara ilişkin etkinlikler (f=9) hazırlanmıştır. Ayrıca etkinliklerin en çok “*Güçlü yönlerim ve güçlendirilmesi yönlerini fark eder*” kazanımına hizmet eden etkinliklerden oluştuğu görülmektedir. En az ilişkilendirilen etkinlikler ise yakın çevresinde bulunan hayvanları ve bitkileri korumaya özen gösterme, teknoloji ve kitle iletişim araçlarının güvenli bir şekilde kullanımına ilişkin ve dini gün ve bayramların öneminin vurgulandığı kazanımlarda olduğu görülmektedir.

Örnek Olayların Genel Özellikleri

Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olay etkinliklerinin genel özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 3-4-5’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Örnek Olay Etkinliklerindeki Nitelikli Örnek Olay Özellikleri

Nitelikli örnek olay özellikleri	f
Yaşamla ilişkili unsur barındırması	28
Çatışma içermesi	27
İçeriğinde duygu barındırmaması	22
Sosyal bir sorun olması	20
Sonunun belli olmaması	15

Tablo 3'te görüldüğü gibi sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olay etkinliklerinde ilk sırada etkinliklerin “yaşamla ilişkili unsur barındırması” (f=28) özelliğine sahip olduğu görülmektedir. Daha sonra etkinliklerin “çatışma içeren” (f=27), “içeriğinde duygu barındırmayan (f=22), “sosyal bir sorun olması (f=20), “sonunun belli olmaması (f=15)“ özelliklerinde olduğu görülmektedir. Görsel Metin 1’de sınıf öğretmeni adayı “Burcu’nun” oluşturduğu bir örnek olay etkinliği gösterilmiştir.

ÖRNEK OLAY

TRAFİK KURALLARI ÇİĞNENİRSE

Cansu'yu okula her gün babası Ahmet Bey bırakırdı. Bu sabah Cansu ve Ahmet Bey uyuya kalmış ve evden geç çıkmışlardır. Cansu, telaşla emniyet kemerini takmayı unutmuştu Ahmet Bey ise Cansu'yu derse yetiştirebilmek için bazı kuralları ihlal ediyordu. Cansu, hadi baba derse geç kaldım dedikçe Ahmet Bey daha da hız yapıyordu. Tam okula yaklaştıkları sırada ışığın kırmızı olmasına aldırış etmeyen Ahmet Bey yol boş zaten geçirim düşüncesiyle gaza bastı ve o sırada sağdan hızla gelen araçla çarpıştılar. Emniyet kemeri takılı olmayan Cansu o hızla başını çarpmıştı. Ahmet Bey korku dolu gözlerle kızına bakarken Cansu takla açmış araçtan çıkan dumanları göstererek eyvah! Diye bağırdı.

Görsel Metin 1. Örnek Olay Etkinliği Örneği

Görsel Metin 1’de gösterilen örnek olay etkinliğinin özellikleri nitelikli bir örnek olayın sahip olması gereken temel özellikleri içerdiği görülmektedir. Örnek olay “gerçek yaşamla bağlamı içeren, çatışmanın olduğu, sosyal bir sorunu” içine alan özelliklere sahiptir.

Tablo 4. Örnek Olaylarda Kullanılan Soru Tipleri

Soru tipleri	f
Düşünsel inceleme soruları	180
Ahlaki sorular	110
Empatik sorular	95

Tablo 4’te görüldüğü gibi sınıf öğretmeni adaylarının örnek olay etkinliklerinde en çok tercih ettikleri soruların “düşünsel inceleme soruları” (f=180) olduğu görülmüştür. İkinci sırada “ahlaki sorular (f=110), üçüncü sırada (f=95) empatik soruların geldiği görülmektedir.

Öğretmen adaylarının hazırladıkları örnek olay sorularına ilişkin örnekler Şekil 3’te görülmüştür.

Düşünsel:

- “Hırsız” diye bağırıldığında hangi olay gerçekleşmiş olabilir? İnsanlar bu gibi durumlarda ne yaparlar?
- Toplumun güvenliği sizce hangi kurallara göre oluşturulmuştur? Anlatır mısınız?
- Toplumda bu tür sorunlarla hangi birimler ilgileniyor olabilir?

Ahlaki:

- Hırsızlık olayları toplumda doğru olarak kabul edilen durumlar mıdır? Doğru olmamasının sebepleri nelerdir?
- Başkalarının eşyalarını izinsiz almak yanlış mıdır? Neden?
- Hırsızlık olaylarıyla karşılaştığınızda eğer çalınan eşya sizin değilse tepkisiz kalmak doğru mudur? Ne yaparsınız?

Empatik:

- Siz Ela'nın annesinin yerinde olsaydınız onu kalabalıkta sıkışmaması yerine تنها bir yerde bekletir miydiniz? Ne hissediyorsunuz bu konuda?
- Hırsızın hızla uzaklaştığı yeri gördüğünde Ela bir şey yapamayınca neler hissetmiş olabilir?
- Ela annesini göremeyince kendini nasıl hissetmiştir? Siz nasıl hissederdiniz ?

Görsel Metin 2. Örnek Olay Etkinliğinde Kullanılan Sorulara İlişkin Örnek

Görsel Metin 2’de görüldüğü üzere örnek olay etkinliğine ilişkin “düşünsel soruların” “ne ve hangi” sorularına cevap verilecek şekilde hazırlandığı görülmüştür. Ahlaki soruların bir ikilem durumu içerdiği ve doğru olanı bulmaya yönlendirebilecek türde sorular olduğu görülmektedir. Empatik soruların ise öğrencilerin örnek olaydaki karakterin yerine kendilerini koydukları ve karakterlerin hislerini anlamaya yönelik tasarlandıkları görülmektedir.

Tablo 5. Örnek Olayları Destekleyici Yan Etkinlikler

Etkinlikler	f
Yaratıcı başlık bulma	15
Başından geçen benzer olayı anlatma	11
Örnek olayın sonucunu ve tamamını drama yaptırma	9
Aktörlere mektup yazma	9
Sonuç-ilke-kuralları yazma	8
Afiş hazırlama	5
Görsel Metin çizme	4
Soru-Cevap yapma	4
Eşleştirme yapma	4
Doğru-yanlış olanları bulma	1
Günlük plan yaptırma	1

Tablo 5’te sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olayları destekleyici yan etkiler ilk sırada “yaratıcı başlık bulma (f=15)” gelmiştir. Onu sırasıyla “başından geçen benzer olayı anlatma (f=11)”, örnek olayın sonucunu ve tamamını drama yapma ve aktörlere mektup yazma (f=9)”, “sonuç-ilke-kuralları yazma (f=8)”, “afiş hazırlama (f=5)”, “Görsel Metin çizme, soru- cevap, eşleştirme yapma (f=4)”, “doğru-yanlış olanları yaptırma ve günlük plan yaptırma (f=1)” etkinlikleri izlemiştir. Etkinliklerin çoğunlukla öğrencilerin yaratıcı ve empatik düşünce becerilerini işe koşan yardımcı etkinlikler özelliği taşıdığı görülmektedir.

Görsel Metin 3’te Cansu adlı sınıf öğretmeni adayının hazırladığı “yaratıcı başlık bulmaya ve başından geçen benzer bir olayı anlatmaya” yönelik örnek bir etkinlik sunulmuştur.

- **Yaratıcı Başlık Bulma**
Emeklerim Çöpe Gitmesin
Yetiştirmek Aylarca, Çöpe Atmak Bir Dakika
- **Başından Geçen Benzer Bir Olayı Anlatma**
 - **Ben de bir keresinde misafirlğe gittiğimde koca bir tencere yemeği ev sahibi çöpe atmıştı. Annesi kızmıştı. Yazık günah demişti.**
 - **Biz kardeşimle brokoliyi çok sevmeyiz. Annem bir gün brokoli yapmıştı. Biz yemeyince tencereyi buzdolabına koydu, çöpe atmadı. Sonra acıktığında çıkarıp kendisi yedi.**

Görsel Metin 3. Örnek Olay Etkinliğinde Kullanılan Destekleyici Etkinliğe İlişkin Örnek

Görsel Metin 3'te görüldüğü gibi etkinliklerin yaratıcı düşünme becerilerini harekete geçiren, empatik beceri ve değer içerikli etkinlik türünde tasarlandığı görülmektedir.

“Empatik Metinlerin” Genel Özellikleri

Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları empatik metinlerin genel özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 6 ve Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 6’da empatik metinlerdeki temel ve nitelik artırıcı ölçütlere ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

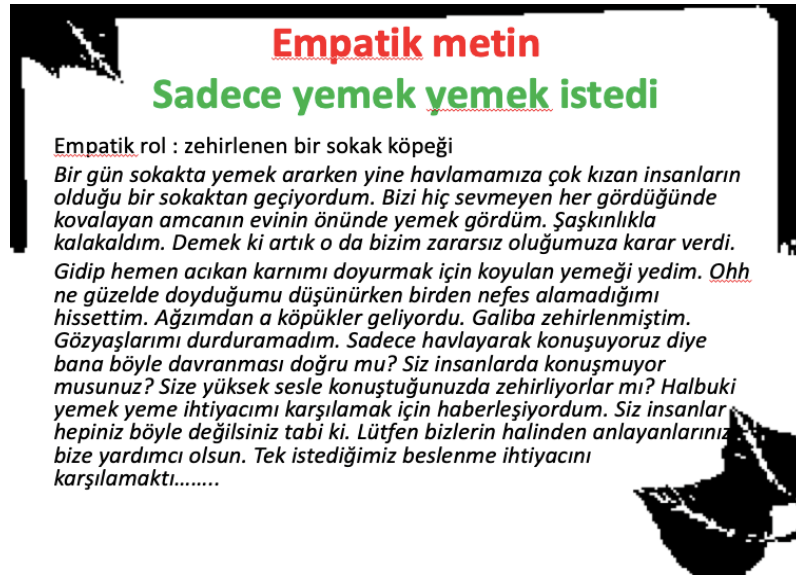
Tablo 6. *Empatik Metinlerdeki Temel ve Nitelik Artırıcı Ölçütler*

Ölçütler	f
Yerine girdiği kişinin duygu ve düşüncesine yer vermesi	27
Ön yargılı ifade ve genellemelerden kaçınması	20
Etkinlik boyunca empatik rolden çıkılmaması	19
İnsanları empati kurmaya davet etmesi	8
Toplumun ortak sorunlarından bahsetmesi	7

Tablo 6’da görüldüğü gibi sınıf öğretmeni adayları tarafından hazırlanan empatik metin etkinliklerinin en fazla yerine girdiği kişinin duygu ve düşüncesine yer veren niteliğinde (f=27) olduğu görülmektedir.

Onu sırasıyla önyargılı ifade ve genellemelerden kaçınılmış (f= 20) empatik rolden çıkılmayan (f=19), empati kurmaya davet eden (f=8), toplum ortak sorunlarını içeren (f=7) özellikleri içerdikleri görülmektedir.

Görsel Metin 4’te Deniz adlı sınıf öğretmeni adayının hazırladığı empatik metin örneğine yer verilmiştir.

Görsel Metin 4. Empatik Metin Örneği

Görsel Metin 4'teki etkinlikte empatik metin sosyal bir sorun olan zehirlenerek öldürülen köpekler konusunu içerdiği görülmektedir. Metinde, öğrencinin sokak köpeğinin duygularını hissedebileceği, genellemelerden ve ön yargılardan kaçınılmış, toplumsal bir sorunu içeren, empati kurmaya davet eden özellikleri içerdiği görülmektedir. Ayrıca metin içinde ahlaki ve empatik içerikli sorular sorulduğu dikkat çekmektedir. Bu sorular yoluyla öğrencinin empati kurma becerisinin artırılmaya çalışıldığı görülmektedir.

Tablo 7 'de empatik metinleri destekleyici yan etkinliklere ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 7. Empatik Metinleri Destekleyici Yan Etkinlikler

Etkinlikler	f
Doğru ve yanlış eylemleri listeleme	13
Görsel Metin çizme	10
Görseller kullanma	8
Drama yaptırma	8
Deney yaptırma	8
Afiş/kartpostal hazırlama	7
Slogan yazdırma	6
Soru-cevap yöntemini kullanma	6
Mektup yazma	4
Eşleştirme yapma	3
Yaratıcı başlık buldurma	3
Senaryo oluşturma	1

Tablo 7'ye göre sınıf öğretmeni adaylarının empatik metinleri destekleyici olarak hazırladıkları yan etkinliklerde ilk sırada “doğru ve yanlış eylemleri listeleme (f=13)” gelmiştir. Onu sırasıyla “Görsel Metin çizme (f=10), görseller kullanma, drama yaptırma, deney yaptırma (f=8), afiş/kartpostal hazırlama (f=7), slogan yazdırma ve soru cevap yöntemini kullanma (f=6), mektup yazma (f=4), eşleştirme yapma ve yaratıcı başlık buldurma (f=3), senaryo oluşturma (f=1) etkinlikleri izlemiştir.

Şekil 5'te Fatma adlı sınıf öğretmeni adayının hazırladığı mektup yazma yan etkinlik gösterilmiştir.

○ Olaydaki aktörlerden birine mektup yazma

Merhaba Ahmet Amca. Benim adım Ahmet. Sayende emeklerin çöpe gitmemesi gerektiğini öğrendim. Teşekkür ederim. Etrafımdakileri de uyarmaya karar verdim bundan sonra. Sen çok uğraşıyorsun. Aylarca suluyorsun, besliyorsun ve daha birçok şey yapıyorsun o sebzeler için. Kendine iyi bak.

Görsel Metin 5. Yan Etkinlik: Mektup Yazmaya Örnek

Görsel Metin 5’te görüldüğü gibi mektup yazma etkinliğinde olaydaki aktörlerden birine yazılan mektupta Ahmet adlı öğrenci Ahmet Amca’dan neler öğrendiğini dile getirmiştir. Ayrıca mektupta “...Sen çok uğraşıyorsun. Aylarca suluyorsun, besliyorsun...” sözleriyle öğretmen adayının empati kurduğu açıktır.

Drama Etkinliklerinin Genel Özellikleri

Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları hazırlık ısınma aşaması drama etkinliklerinin genel özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 8 ’de gösterilmiştir.

Tablo 8. “Hazırlık/Isınma” Etkinliklerinin Genel Özellikleri

“Hazırlık/ısınma etkinlikleri”	f
Mendil kapma oyunu	20
Derse yönelik dikkat çekme oyunu	19
Sürücü-araç oyunu	19
Ev sahibi-kiracı oyunu	19
Kulaktan kulağa oyunu	15
Top atarak ısınma oyunu	14
Karışık halde yürüme oyunu	14

Tablo 8’de görüldüğü gibi sınıf öğretmeni adayları tarafından “hazırlık ve ısınma aşaması” etkinliklerinden en çok “mendil kapma oyunu (f =20)” hazırlanmıştır. Onu sırasıyla “derse yönelik dikkat çekme oyunu, sürücü-araç oyunu, ev sahibi- kiracı oyunu (f=19), “kulaktan kulağa (f=15), “top atarak ısınma ve karışık halde yürüme (f=14)” etkinlikleri izlemiştir.

Görsel Metin 6’da “Eren” adlı öğretmen adayı tarafından hazırlanan “hazırlık/ısınma aşamasında” “derse yönelik dikkat çekme etkinliklerine ilişkin bir örnek” gösterilmiştir.

Görsel Metin 6. “Hazırlık /Isınma Aşaması”: Derse Yönelik Dikkat Çekme Etkinliklerine İlişkin Bir Örnek

Görsel Metin 6’da görüldüğü gibi dikkat çekme etkinliklerinden birinde derse girişte öğrencilerin dikkatini çekebilecek “trafik polisi kuklası” hazırlanmıştır. Bu materyal ile trafik kuralları dikkat çekici ve eğlenceli bir şekilde çocuklara kazandırılmak istenmiştir. İkinci hazırlık aşaması örneklerinde yine öğrencilerin trafik işaretlerine ilişkin bilgi ve deneyimlerini içeren sorular ve bunları destekleyen trafik işaretleri hazırlanmıştır.

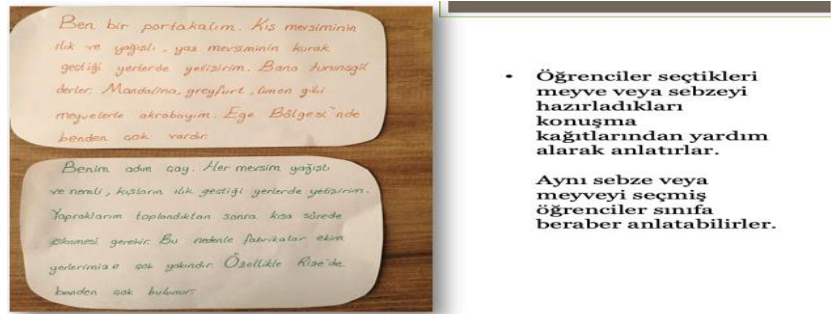
Tablo 9’da canlandırma aşamasına yönelik etkinliklerin genel özelliklerine yer verilmiştir.

Tablo 9. Canlandırma Etkinliklerinin Genel Özellikleri

Canlandırma etkinlikleri	f
Dramatik durumlardan hareketle doğaçlama	25
Rol kartlarından hareketle doğaçlama	22
Donuk imgelerden hareketle doğaçlama	18
Eş zamanlı doğaçlama	10
Bireysel doğaçlama	10
Küçük grup doğaçlama	10
Büyük grup doğaçlama	10

Tablo 9’da görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin canlandırma aşamasına ilişkin sırasıyla “dramatik durumlardan hareketle doğaçlama (f =25), rol kartlarından hareketle doğaçlama (f =22) donuk imgelerden hareketle doğaçlama (f=18), eş zamanlı doğaçlama, bireysel doğaçlama, küçük grup doğaçlama ve büyük grup doğaçlama (f=10) etkinlikleri hazırladıkları görülmektedir.

Görsel Metin 7’de “Burcu” adlı öğretmen adayı tarafından canlandırma aşaması için hazırlanmış bireysel doğaçlama türüne ait bir etkinlik örneği gösterilmiştir.

Görsel Metin 7. “Canlandırma Aşaması”: Bireysel Doğaçlama Etkinliklerine İlişkin Bir Örnek

Görsel Metin 7’de görüldüğü üzere etkinlik öğrencilerin kendilerinin seçtikleri ve daha önce hakkında araştırma yaptıkları sebze ve meyvelerinin özelliklerini canlandırdıkları sebze ve meyvelerin ağızından anlatmalarını içermektedir.

Tablo 10’da değerlendirme aşaması etkinliklerine yönelik genel özelliklere yer verilmiştir.

Tablo 10. Değerlendirme Etkinliklerinin Genel Özellikleri

Değerlendirme etkinlikleri	f
Afiş çalışması yaptırma	15
Genel değerlendirme testi yaptırma	12
Doğru ve yanlış davranışların belirlenmesi	11
Çalışma ve etkinlik kâğıtları kullanılması	10
Röportaj etkinliği yaptırma	8
Eşleştirme yaptırma	8

Tablo 10’da görüldüğü gibi değerlendirme aşaması etkinliklerinde en çok afiş çalışması yaptırma (f=15) etkinliği hazırlanmıştır. Onu sırasıyla “genel değerlendirme testi yaptırma (f=12)”, “doğru ve yanlış davranışların belirlenmesi (f=11)”, “çalışma ve etkinlik kağıtlarının kullanılması (f=10), röportaj etkinliği ve eşleştirme yaptırma (f=8) türüne etkinlikler izlemiştir.

Görsel Metin 8’de değerlendirme aşamasında “Cansu” adlı öğretmen adayı tarafından çalışma ve etkinlik kağıtları kullanılmasına ilişkin bir örnek etkinlik gösterilmiştir.

Bir önceki sayfada belirtilen ‘ sebze ve meyvelerin farklı yerlerde yetişmesi’ ile ilgili bir etkinlik yapar tüm sınıf.

Bu etkinlik için öğretmen derse en sevdiği meyve veya sebzelerin maskelerini ya da kartlarını yapmalarını istemiştir.

Yetiştirme koşullarını araştırıp birkaç cümlelik bir konuşma hazırlamalarını ve bu konuşmada o sebzenin yetiştirme koşullarını ve yetiştiği yeri anlatmalarını ister.

Görsel Metin 8. Değerlendirme aşaması: Çalışma ve Etkinlik Kâğıtları Kullanılmasına Örnek

Görsel Metin 8’de görüldüğü üzere etkinlik bir önceki dersle bağlantılıdır öğrencilerin tercih ettikleri sebze veya meyve’nin yetiştirildiği yer ve koşullarını kendi hazırladıkları konuşma kâğıtlarını kullanarak anlatmalarını içermektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu çalışmada Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı 3. sınıfa devam eden sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisi dersi öğretiminde ortaya koydukları “örnek olay, drama ve empati” etkinliklerinin genel özellikleri alan yazın kriterleri temelinde incelenmiştir.

Araştırmanın ilk alt amacına ilişkin bulgular, sınıf öğretmeni adaylarının etkinlikleri en çok 3. sınıf düzeyine ve “Sağlıklı Hayat” ünitesine ilişkin tasarladıklarını göstermiştir. Sınıf öğretmeni adaylarının etkinlik planlamada 3. sınıfa yoğunlaşmalarının nedeni 3. sınıf kazanımlarına ilişkin örnek olay etkinliklerini daha kolay entegre edebilmeleri, drama etkinliklerini daha küçük sınıflarda eğlenceli bir etkinlik olarak kullanmaları olabilir.

Araştırmanın ikinci alt amacına ilişkin bulgular ise sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olay etkinliklerinin nitelikli örnek olay etkinliklerini içerdiklerine işaret etmektedir. Bulgularda, tasarlanan örnek olay etkinliklerinin “yaşamı barındırması ve bir çatışma içermesi” özellikleri ilk sırada gelmiştir. Bu yönüyle nitelikli örnek olay etkinliklerinin özelliklerini taşıdıkları söylenebilir. Nitelikli bir örnek olay etkinliğinin yaşamla ilintili olması gerektiği belirtilmiştir (Herreid, 2011; Sudizna, 1997; Özkan, 2010). Bununla birlikte, örnek olay etkinliklerinde önemli rol oynayan soruların türünde ise en çok “düşünsel ağırlıklı” soruların hazırlandığı görülmüştür. Halbuki düşünsel sorular cevabın metin içinden rahatlıkla bulunabileceği hazırlık soruları türündedir. Öğrenciyi düşünmeye teşvik etme amacı gütmemektedir. Bu noktada sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları soruların daha çok “ahlaki ve empatik” sorular türünde olması örnek olayın niteliğini artıracaktır. Kabapınar (2014) “hayat bilgisi ve sosyal bilgiler” derslerinde çocuklara örnek olay yöntemiyle eleştirel düşünme gibi üst muhakeme becerisinin kazandırılmasının amaçlandığını bu sebeple düşünsel sorulardan mümkün olduğunda kaçınılması gerektiğini ifade etmiştir. Nitekim, araştırmanın bu bulgusunu destekleyen alan yazın çalışmalarından Ütkür, Kabapınar ve Önder’in (2018) sınıf öğretmenleriyle yaptıkları örnek olay çalışmalarında sınıf öğretmenlerin düşünsel sorulara ağırlık verdikleri, örnek olay temelli eğitim sonrasında ise öğretmenlerin “ahlaki ve empatik” sorularının sayısını arttırdıkları sonuçlarına ulaşmışlardır. Bununla birlikte, sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olay etkinliklerine yan etkinliklerde en çok “yaratıcı başlık bulma” türünde etkinlikler olduğu görülmüştür. Bu bulgu, öğretmen adaylarının örnek olay etkinliği bittikten sonra da yan etkinliklerle öğrencilerin düşünme eylemine devam etmelerine olanak

tanıdıklarını göstermektedir.

Kabapınar(2014) örnek olay etkinliğini destekleyici etkinliklerde öğrencilerin farklı perspektiflerden bakabilme becerilerini geliştirecek etkinliklerin tercih edilmesinin uygun olduğunu ifade etmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt amacına ilişkin bulgular sınıf öğretmeni adayların hazırladıkları empatik metinlerin en çok “*yerine girdiği kişinin duygu ve düşüncesine yer vermesi*” özelliği olduğu görülmüştür. Empatik metinlerin temel hedefi “*empati kurmaya teşvik etmesidir*”. Öğretmen adaylarının hazırladıkları metinlerin empati kurmaya teşvik edici özelliğinin az sayıda empatik metinde olduğu görülmüştür. Bu bulgu, öğretmen adaylarının empatik metin hazırlamada nitelik artırıcı özellikler hususunda desteklenmelerini ortaya çıkarmaktadır. Ütkür (2018) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının empatik metinleri hayat bilgisi dersi öğretiminde kullandıklarını ve empatik metin yazma etkinliklerinde desteklenmeleri hususunda istekli oldukları sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın bu bulgusu alan yazın çalışmalarından(Kabapınar, Tabak ve Yavuz, 2019; Uzunkol ve Yel, 2016; Yılmaz 2019) elde edilen bulguları desteklemektedir.

Araştırmanın dördüncü alt amacında drama etkinliklerinin “hazırlık/ısınma, canlandırma ve değerlendirme” aşamasına yönelik bulgular, sınıf öğretmeni adaylarının drama aşamalarına uygun etkinlikler hazırladıklarını göstermektedir. “Hazırlık/ısınma aşamasında” çocukların eğlenecekleri ve fiziksel olarak bir sonraki aşamaya hazırlanabilecekleri etkinliklerin seçildiği görülmüştür. “Canlandırma aşaması” etkinliklerinde sayıca “dramatik durumlardan doğaçlama” türünde olduğu görülmüştür. “Değerlendirme aşaması” etkinliklerinde ise ilk sırada “afiş hazırlama” türünde olduğu görülmüştür. Bu aşama dramının sürecini ve katılımcıların kendilerini değerlendirdikleri bir aşamadır. Dolayısıyla sınıf öğretmeni adaylarının bu aşamada “duyuşsal ve düşünsel” türünde etkinlikleri tercih etmesi öğrencinin drama sürecine daha eleştirel yorumlamasına izin verebileceği düşünülmektedir. Genel olarak sınıf öğretmeni adaylarının dramının aşamalarına göre etkinlikleri uygun hazırladıkları söylenebilir. Nitekim araştırmanın bu bulgusu alan yazın çalışmalarının (Güler ve Kandemir, 2015; Nakaş, 2020) ulaştıkları sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Alan yazın çalışmalarında da (Dilmaç ve Dilmaç, 2020; Karabulut ve Güven, 2022) drama yönteminin değerlendirme aşamasındaki soruların eleştirel düşünmeyi aktive ettiren nitelikte olması hususu ifade edilmiştir.

Bu çalışmada ulaşılan sonuçlar Sınıf Eğitimi alanında toplam 40 sınıf öğretmeni adayının Hayat Bilgisi öğretimi dersinde hazırladıkları örnek olay, empati ve drama etkinlikleriyle sınırlıdır. Araştırmanın geneli esas alındığında sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları örnek olay, empati ve drama etkinliklerinin nitelikli oldukları fakat öğretmen adaylarının öğrenciyi etik ikilemlerden doğru olana yaklaştıracak şekilde, daha çok düşünmeye teşvik edecek değerlendirme soruları hazırlamalara hususunda bilgilendirilmeleri gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu sonuçlarla şu önerilerde bulunulabilir: Sınıf öğretmeni adayları örnek olay etkinlikleri hazırlarken “ahlaki ve empatik” soruların hazırlanmasına yönelik, empatik metinler oluştururken metinlerde sadece duyguyu karşı tarafa geçirmekten ziyade empatiyi teşvik edebilecek bütünlükte metinler, drama etkinliklerinin değerlendirme aşaması kısmında “düşünsel ve duyuşsal” etkinlik hazırlama hususunda eğitimle desteklenmelidir.

Kaynakça

- Adıgüzel, H. Ö., & Timuçin, E. (2010). Bazı gelişim ve öğrenme kuramlarının öğretiminde yaratıcı dramının öğrenci başarısına etkisi. *Procedia-Sosyal ve Davranış Bilimleri*, 9, 1741-1746. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.12.393>
- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 17-30.
- Alacapınar, F. (2015). *Örnek olay yöntemi ve eğitimde örnek olaylar*. Anı Yayıncılık.
- Bal, Ö., & Anılan, H. (2019). Hayat bilgisi dersi değer eğitiminde örnek olay yönteminin kullanılması: Bir eylem araştırması. *Milli Eğitim*, 48(1), 177-202.
- Batdı, V., & Batdı, H. (2015). Effect of creative drama on academic achievement: A meta-analytic and thematic analysis. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 15(6), 1459-1470.
- Creswell, J. W. (2007). Five qualitative approaches to inquiry. *Qualitative inquiry and research design: Choosing Among Five Approaches*, 2, 53-80
- Dilmaç, S., & Dilmaç, O. (2020). Görsel sanatlar dersinde yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 15(1), 85-100. DOI: 10.21612/yader.2020.005
- Doğanay, T. (2019). *Hayat bilgisi derslerinde görsel öyküler aracılığıyla empatiyi geliştirmek: bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Doğanay, T., Kabapınar, Y., & Esmer, E. (2022). Şanlıurfa'nın köy ilkokulunda görsel öyküyle empati becerisini geliştirmek: Bir eylem araştırması. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 55(55), 62-86. <https://doi.org/10.15285/maruaebd.927582>
- Göktürk, Ö., Çaliskan, M., & Öztürk, M. S. (2020). The effects of creative drama activities on developing English speaking skills. *Journal of Inquiry-Based Activities*, 10(1), 1-17.
- Golich, V. L. (2000). The ABCs of case teaching. *International Studies Perspectives*, 1(1), 11-29.
- Güler, M., & Kandemir, Ş. (2015). Öğretmenlerin drama yöntemine yönelik görüşleri ve öz yeterlik düzeyleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 111-130.
- Heathcote, D. (1983). Learning, knowing, and languaging in drama: An interview with Dorothy Heathcote. *Language Arts*, 60(6), 695-701.
- Herreid, C. F. (Ed.). (2007). *Start with a story: The case study method of teaching college science*. NSTA press.
- Herreid, C. F. (2011). Case study teaching. *New Directions for Teaching and Learning*, 2011(128), 31-40. <https://doi.org/10.1002/tl.466>
- İbrahimoğlu, Z. (2010). *6. sınıf sosyal bilgiler dersinde örnek olay kullanımının öğrencilerin akademik başarı derse karşı tutum ve eleştirel düşünme becerileri üzerine etkileri* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.
- İbrahimoğlu, Z., & Öztürk, C. (2013). Sosyal bilgiler dersinden örnek olay yöntemi kullanımının öğrencilerin akademik başarı derse karşı tutum ve eleştirel düşünme becerileri üzerine etkileri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(2), 523-548.
- Kabapınar, Y. (2014). *Kuramdan uygulamaya sosyal bilgiler öğretimi*. Pegem Akademi.
- Kabapınar, Y., & Özkan, Ö. (2012). Hayatın bilgisine ilişkin deneyimler, yaşamdaki boyutlardaki yaşamdaki

- derslerin kitaplarındaki durumlar ve özel bilgiler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 35 (35), 137-156.
- Kabapınar, Y., Tabak, E., & Yavuz, B. (2019). Öğrencilerde empati becerisini geliştirme temelli bir teknik olarak görsel öykü: örnek uygulamalar. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 58-80.
- Kaf, Ö., & Yılmaz, O. U. (2017). Effects of creative drama method on students' attitude towards social studies, academic achievement and retention in Turkey. *European Journal of Educational Research*, 6(3), 289-298. <https://doi.org/10.12973/eu-jer.6.3.289>
- Kahyaoğlu, H., Yavuzer, Y., & Aydede, M. N. (2010). Fen bilgisi dersinin öğretiminde yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 741-758.
- Kalliopuska, M. (1992). Attitudes towards health, health behaviour, and personality factors among school students very high on empathy. *Psychological reports*, 70(3_suppl), 1119-1122. <https://doi.org/10.2466%2Fpr0.1992.70.3c.1119>
- Kaplan, A., Öztürk, M., & Ertör, E. (2013). The efficiency of computer-aided instruction and creative drama on academic achievement in teaching of integers to seventh grade students. *Online Submission*, 5(2), 49-56. <https://doi.org/10.7813/2075-4124.2013/5-2/B.7>
- Karabulut, Ö., & Güven, E. G. (2022). Sosyal bilgiler dersinde yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin eleştirel düşünme ve çevresel duyarlıklarına etkisi. *Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(Özel Sayı), 295-322. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.1068110>
- Karaosmanoğlu, G. (2020). Effects of creative drama method on students academic achievements in Ict lessons of sixth grades. *Elementary Education Online*, 16(2), 693-693. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2017.304727>
- Kılıçaslan, H., & Vural, S. (2018). The effects of creative drama teaching methods on academic success in architectural education. *EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 14(6), 2157-2167. <https://doi.org/10.29333/ejmste/86613>
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage.
- Nakaş, R. (2020). *Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterliliklerinin belirlenmesi (Altındağ ilçesi örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Özek, M. B. (2016). The Effect of creative drama on student achievement in the course of information technologies. *Journal of Education and Training Studies*, 4(6), 51-57. <https://doi.org/10.11114/jets.v4i6.1370>
- Özkan, Ö. (2010). Örnek olay yönteminin hayat bilgisi dersi öğrenme ortamlarında kullanımının etkililiği [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Öztürk, T., & Sarı, D. (2018). Sosyal bilgilerde yaratıcı drama kullanımının öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve öğretimin kalıcılığına etkisi. *Journal of Theoretical Educational Science/Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 11(3), 586-605.
- Pehlivanlar, E. (2005). *İlköğretim 6. sınıf "canlının iç yapısına yolculuk" ünitesi'nde örnek olay yönteminin başarıya, hatırlamaya ve bilişüstü Becerilerinin gelişimine etkisi* ([Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.

- Sönmez, V. (2005). *Hayat ve sosyal eğitim öğretimi kılavuzu*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Taşkın-Can, B. (2013). Fen öğretiminde yaratıcı drama kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve bilimsel süreç becerilerine etkisi. *İlköğretim Online*, 12(1), 120-131.
- Timothy, J., & Apata, F. S. (2014). Effects of creative drama-based instruction on basic science achievement and scientific attitudes in Lagos state. *ATBU Journal of Science, Technology and Education*, 2(2), 59-65.
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63-78.
- Üstündağ, T. (2009). *Yaratıcı drama öğretmenimin günlüğü*. Pegem Akademi.
- Ütkür, N. (2018). Öğretmen adaylarının hayat bilgisi derslerinde empatiye yönelik görüşleri ve etkinlik önerileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (46), 386-408. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.303910>
- Ütkür, N., & Açıkalın, M. (2018). Yaratıcı drama yönteminin hayat bilgisi dersinde kullanılmasının öğrencilerin başarılarına etkisinin ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 253-269. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.341967>
- Ütkür, N., Kabapınar, Y., & Önder, A. (2016). Örnek olay yönteminin hayat bilgisi derslerinde kullanımına yönelik bir eylem araştırması. *HAYEF Eğitim Dergisi*, 13 (2), 41-58.
- Ütkür, N., Kabapınar, Y., & Önder, A. (2018). Sınıf öğretmenleri hayat bilgisi derslerinde örnek olay yazıyor: Bir öğretmen eğitimi süreci. *Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi* 8(2), 459-492. <http://dx.doi.org/10.23863/kalem.2018.98>
- Uzunkol, E., & Yel, S. (2016). Hayat bilgisi dersinde uygulanan değer eğitimi programının özsaygı, sosyal problem çözme becerisi ve empati üzerine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 41(183), 267-292. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2016.5550>
- Ward, W. (1960). *Drama with and for Children* (No. 30). US Department of Health, Education, and Welfare, Office of Education. Retrieved from, <https://eric.ed.gov/?id=ED543972>
- Yılmaz, K. (2019). *Hayat Bilgisi öğrenme ortamlarına sosyal empati yaklaşımını eklemek: bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Yılmaz, S., & Ceylan, T. (2020). Sosyal bilgiler derslerinde drama yöntemiyle öğretimin sosyal beceri, empatik beceri ve akademik başarıya etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(30), 385-412.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık,
- Yüksel, A. (2004). Empati eğitim programının ilköğretim öğrencilerinin empatik becerilerine etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 341-554.

Extended Abstract

In the "Life Sciences Course" which is attributed as a life lesson, the use of effective and active teaching methods plays a key role in life studies teaching so that the student can understand the events and elements around him and be compatible with them. With its most common and general definition, this course, which is defined as "vivid knowledge obtained at the end of the process of establishing a connection with natural and social reality based on proof" (Sönmez, 2005), clearly states that the student is not static, but is confronted with real life and society. In this context, activities prepared in the type of "case study, drama and empathy", which are one of the alternative teaching methods that can be effective in raising individuals who are unique to the nature of this course and needed by today's society, who can solve problems and who can interpret events with a broad perspective, are effective methods in teaching life studies. The first of these is the "case study"; It is a method in which real events are brought to the classroom, and students learn by examining and analyzing the situation and events that have or may be experienced in the classroom. The case study includes a problem situation and the teacher may ask students to express their thoughts and opinions about this problem situation (Alacapınar, 2015). In this way, the student is brought face to face with real life problems and gains the ability to solve problems by discussing the situation.

A rich learning method that is suitable for the nature of the life studies course and offers the opportunity to learn by doing and experiencing is entertainment-themed "drama". Drama is to challenge life (Heathcote, 1983).

Therefore, it is thought that this study will contribute to the literature. Based on these considerations, in this study, it was aimed to examine the "case study, drama and empathy-based" activities that the pre-service teachers, who are studying in the 3rd grade in the Department of Classroom Education, put forward in the Life Studies Teaching course.

For this purpose, answers to the following research questions were sought:

Prepared by the teacher candidates;

- 1) What are the general characteristics of the activities?
- 2) What are the general characteristics of the case studies?
- 3) What are the general characteristics of drama activities?
- 4) What are the general characteristics of empathic texts?

In this study, case study, one of the qualitative research methods, was used. According to Creswell (2007), case study; It is a qualitative research approach in which the researcher examines one or a few situations limited over time in depth with data collection tools containing multiple sources (observations, interviews, audio-visuals, documents, reports), and the situations and themes related to the situation are defined. The researcher focuses on understanding, interpreting, interpreting and analyzing events and phenomena within the same framework. In the study, 40 students from "3rd-grade pre-service primary teachers studying at the Department of Primary School Education at a state university in Istanbul" in the 2021-2022 academic year constitute the study group.

Findings related to the first sub-purpose of the study showed that primary school teacher candidates mostly designed the activities for the 3rd-grade level and the "Healthy Life" unit. The reason why pre-service teachers concentrate on the 3rd grade in planning activities may be that they can integrate the case studies related to the

3rd-grade gains more easily and use drama activities as an entertaining activity in smaller classes.

Findings related to the second sub-purpose of the study indicate that the case studies prepared by the primary school teacher candidates partially include qualified case studies. In the findings, the features of “incorporating life and containing a conflict” of the designed case studies came first. In this respect, it can be said that they have the characteristics of qualified case studies. It was stated that a qualified case study activity should be related to life (Herreid, 2011; Sudizna, 1997; Özkan, 2010).

Findings related to the third sub-purpose of the study, it was seen that the empathic texts prepared by the classroom teacher candidates mostly "include the feelings and thoughts of the person they replace". The main goal of empathetic texts is to “encourage empathy”. It has been observed that the texts prepared by the pre-service teachers have the feature of encouraging empathy in a small number of empathic texts. This finding reveals that pre-service teachers are supported in terms of quality-enhancing features in preparing empathic texts.

In the fourth sub-purpose of the study, the findings regarding the "preparation/warm-up, animation and evaluation" stage of drama activities show that the pre-service classroom teachers prepare activities suitable for the drama stages. It was observed that during the “preparation/warm-up phase” activities were chosen in which children would have fun and prepare physically for the next stage. It has been seen that the number of activities in the "enactment phase" is "improvised from dramatic situations". In the "evaluation phase" activities, it was seen that the "poster preparation" type was in the first place. This stage is a stage in which the participants evaluate the process of the drama and themselves. Therefore, it is thought that the pre-primary school teachers' preference for "affective and intellectual" type activities at this stage may allow the student to interpret the drama process more critically. In general, it can be said that primary school teacher candidates prepare the activities appropriately according to the stages of drama. As a matter of fact, this finding of the research is similar to the results of literature studies (Kandemir & Güler, 2015; Nakaş, 2020).

The results obtained in this study are limited to the case studies, empathy and drama activities prepared by a total of 40 pre-service primary school teachers in the field of Classroom Education in the primary school Life Sciences teaching course. Based on the overall research, it has emerged that the case studies, empathy and drama activities prepared by the classroom teacher candidates are qualified, but the pre-service teachers should be informed about preparing evaluation questions that will encourage the students to think more in a way that will bring them closer to the correct one from ethical dilemmas. With this result, the following recommendations can be made:

While preparing case studies, pre-service teachers should be supported with training in preparing "moral and empathetic" questions, while creating empathetic texts, texts that can encourage empathy rather than just conveying the emotion to the other side, and "intellectual and affective" activity preparation in the evaluation phase of drama activities.